

U IME CRNE GORE

VIŠI SUD U PODGORICI, u vijeću sastavljenom od predsjednice vijeća, sudije Ognjane Boljević, i članova vijeća, sudija Radonje Radonića i Nine Radunović, u pravnoj stvari tužioca Nikole Markovića iz Podgorice, Ulica Doka Miraševića br.7, stan broj 15, koga zastupa punomoćnik Dalibor Tomović, advokat iz Podgorice, protiv tuženog Javno preduzeće "Radio i televizija Crne Gore" Podgorica, Bulevar Revolucije br.19, koga zastupaju punomoćnici Zorica Đukanović i Saša Vukotić, advokati iz Podgorice, radi poništaja odluke, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda u Podgorici P br.3110/21 od 4.1.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 10.5.2023. godine, donio je

P R E S U D U

ODBIJA SE žalba kao neosnovana u dijelu kojim se pobija odluka o glavnoj stvari sadržana u stavu I izreke presude Osnovnog suda u Podgorici P br.3110/21 od 4.1.2023. godine i POTVRĐUJE navedena presuda u tom dijelu.

PREINAČAVA SE rješenje o troškovima postupka iz stava II izreke navedene presude i izriče:

OBAVEZUJE SE tuženi da tužiocu naknadi troškove postupka u iznosu od 765,25€ u roku od 8 dana od dana prijema prepisa ove presude.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Podgorici P br.3110/21 od 04.01.2023. godine, odlučeno je:

" I USVAJA SE tužbeni zahtjev, pa se poništava Odluka tuženog o imenovanju generalnog direktora Radio i Televizije Crne Gore broj 01-5582, donešena dana 06.08.2021.godine, KAO NEZAKONITA.

II OBAVEZUJE SE tuženi da tužiocu naknadi troškove postupka u iznosu od 907,50 eura, u roku od 8 dana od dana pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja."

Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavio tuženi iz svih zakonom predviđenih razloga sa predlogom da ovaj sud ukine prvostepenu presudu i predmet vrati na ponovno suđenje prvostepenom sudu ili da istu preinaci i odbije tužbeni zahtjev uz obavezivanje tužioca na naknadu troškova postupka tuženom. Žalbom u bitnom ukazuje na povrede odredaba parničnog postupka iz čl.367 st.1 u vezi čl.3 i st.2 tač.15 ZPP sa obrazloženjem da pobijana presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, da nema razloga o odlučnim činjenicama, a da su dati razlozi nejasni i protivrječni, te da tužilac nema pravni interes za pobijanje odluke tuženog o imenovanju generalnog direktora, jer ne ispunjava uslove za imenovanje. Smatra da

je prvostepeni sud postupao različito u odnosu na kandidata Borisa Raonića, za koga je ispitivao ispunjava li uslove predmetnog konkursa i kandidata Nikolu Markovića, ovdje tužioca, u odnosu na koga je smatrao da nema punu jurisdikciju za takvo ispitivanje. Spori ocjenu blagovremenosti predmetne tužbe kao i primjenu materijalnog prava ukazujući da je imenovani kandidat nakon imenovanja postupio u skladu sa odredbama Zakona o sprječavanju korupcije, pa je pogrešan zaključak prvostepenog suda da imenovani kandidat nije mogao podnijeti ostavku kao član Savjeta Agencije za elektronske medije u smislu odredaba tog zakona, već da se na konkretan slučaj isključivo primjenjuje Zakon o nacionalnom javnom emiteru RTCG. Dodaje da je tužilac prije podnošenja tužbe bio dužan pokrenuti neki od alternativnih postupaka za mirno rješenje spora, a zbog propusta da tako postupi gubi pravo na sudsku zaštitu. Žalбом se u konačnom spori odluka o troškovima postupka i ukazuje da je prvostepeni sud pogrešno obračunao troškove postupka kada je primjenom čl.149,152 i 161 ZPP tužiocu dosudio troškove sastava tužbe, s obzirom da je tužilac lično potpisao tužbu.

U odgovoru na žalbu tužilac je u bitnom sporio žalbene navode i predložio da se žalba odbije kao neosnovana, uz obavezivanje tuženog na naknadu troškova žalbenog postupka.

Ispitujući pravilnost i zakonitost pobijane presude u smislu čl. 379 st.1 ZPP, ovaj sud je našao da je valjalo odlučiti kao u izreci.

Prvostepena presuda je u dijelu odluke o glavnoj stvari donijeta bez počinjenih bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz čl.367 st.2 tač.3,7 i 12 ZPP, kao i bez povreda iz čl.367 st.1 u vezi čl.3 i st.2 tač.15 ZPP, na koje se žalbom neosnovano ukazuje, a na osnovu pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja i uz pravilnu primjenu materijalnog prava.

Predmet tužbe u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca da se poništi kao nezakonita odluka Savjeta tuženog o imenovanju generalnog direktora tuženog br.01-5582 od 6.8.2021. godine, kojom je za generalnog direktora izabran kandidat Boris Raonić.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda proizilazi da je tuženi dana 17.6.2021. godine objavio javni konkurs za imenovanje generalnog direktora na mandat u trajanju od četiri godine. Propisani uslovi javnog konkursa za imenovanje generalnog direktora bili su: najmanje VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje deset godina radnog iskustva, državljanstvo i prebivalište u Crnoj Gori.

Osim navedenih uslova, javnim konkursom je navedeno da za generalnog direktora ne mogu biti imenovani: 1) poslanici i odbornici, za vrijeme obavljanja funkcije i najmanje tri godine od prestanka funkcije; 2) lica koja bira, imenuje ili postavlja Predsjednik Crne Gore, Skupština i Vlada; 3) funkcioneri političkih stranaka (predsjednici stranaka, članovi predsjedništva, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora, kao i drugi stranački funkcioneri), za vrijeme obavljanja funkcije i najmanje tri godine od prestanka funkcije; 4) lica koja kao vlasnici udjela, akcionari, članovi organa upravljanja, članovi nadzornih organa, zaposleni ili lica koja su radno angažovana po drugom osnovu, a imaju interes u pravnim licima koja se bave audiovizuelnim medijskim uslugama i online medijima, tako da bi članovi takvog lica u Savjetu moglo da dovede do konflikta interesa; 5) lica koja su pravosnažno osuđena za krivično djelo protiv službene dužnosti, krivično djelo korupcije, prevare, krađe ili

drugo krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje javne funkcije, bez obzira na izrečenu sankciju, ili su pravosnažno osuđena za neko drugo krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, u periodu dok traju posljedice osude; 6) lica koja su bračni drugovi lica navedenih u tač. 1 do 5 ovog stava ili se sa njima nalaze u krvnom srodstvu u pravoj liniji, bez obzira na stepen srodstva, u pobočnoj liniji do drugog stepena i srodstvu po tazbini.

Dalje je prvostepeni sud utvrdio da je tuženi formirao Komisiju za ocjenjivanje prijave kandidata na navedeni javni konkurs, te da je navedena komisija konstatovala da je prijavu podnijelo pet kandidata od kojih su sve prijave blagovremene, kao i da je dokumentacija za jednog kandidata nepotpuna i kao takva odbačena. Za ostala četiri kandidata konstatovano je da ispunjavaju propisane uslove i da su im prijave blagovremene.

Na šestoj sjednici Savjeta RTCG održanoj dana 6.8.2021. godine, obavljen je intervju sa 4 kandidata koji su po ocjeni komisije ispunjavali uslove za imenovanje i to sa Miliutinom Stijepovićem, Nikolom Markovićem, Borisom Raonićem i Srđanom Čovićem, nakon čega je tajnim glasanjem većinu glasova dobio kandidat Boris Raonić(7), Nikola Marković je dobio jedan glas, a jedan glas je bio nevažeci. S tim u vezi, Savjet RTCG je donio odluku kojom je za generalnog direktora Radio i Televizije Crne Gore imenovan Boris Raonić, na period od četiri godine. Tuženi je obavještenjem broj 01-56683 od 13.8.2021. godine informisao kandidate da je za generalnog direktora tuženog izabran Boris Raonić, dostavljajući im u prilogu Odluku o imenovanju broj 01-5582 od 6.8.2021. godine. Navedena odluka ne sadrži rok za izjavlivanje pravnog lijeka, pa je prvostepeni sud s tim u vezi zaključio da se propust tuženog da odredi rok za pokretanje postupka pred nadležnim sudom ne može tumačiti na štetu tužioca, zbog čega je cijenio da je tužba koja je podnijeta 3.9.2021. godine, blagovremena.

Najzad, prvostepeni sud je iz provedenih dokaza utvrdio da je kandidat Boris Raonić u vrijeme prijave na predmetni javni konkurs i u vrijeme imenovanja za generalnog direktora bio član Savjeta Agencije za elektronske medije (SAEM), odnosno da je bio javni funkcioner kojeg je imenovala Skupština Crne Gore.

Na osnovu navedene činjenice, prvostepeni sud je našao da je odluka o imenovanju kandidata Borisa Raonića nezakonita, jer imenovani kandidat u vrijeme prijavljivanja na javni konkurs i u vrijeme imenovanja nije ispunjavao uslove za imenovanje. S tim u vezi, usvojio je tužbeni zahtjev i poništio predmetnu odluku tuženog kao nezakonitu.

U obrazloženju pobijane presude prvostepeni sud nalazi da je odluka o imenovanju generalnog direktora tuženog suprotna odredbi čl.29 st.1 tač.2 Zakona o nacionalnom javnom emiteru RTCG, kojom je propisano da članovi Savjeta ne mogu biti lica koja bira, imenuje ili postavlja Predsjednik Crne Gore, Skupština i Vlada, kao i odredbi čl.50 st.5 istog zakona, kojim je propisano da za generalnog direktora RTCG ne može biti imenovano lice koje po tom zakonu ne može biti član Savjeta, i u konačnom, suprotno čl.7 Zakona o sprječavanju korupcije, kojim je propisano da je javni funkcioner dužan da svoju funkciju vrši na način da javni interes ne podredi privatnom, kao i da ne izazove sukob interesa u vršenju javne funkcije.

Pri tom je prvostepeni sud cijenio da je imenovani kandidat 13.8.2021. godine podnio ostavku na članstvo u SAEM, ali je našao da je ta okolnost bez značaja za

drugачiju odluku suda u ovoj pravnoj stvari s obzirom da je u vrijeme prijave na predmetni oglas i u vrijeme imenovanja na mjesto generalnog direktora navedeni kandidat bio javni funkcioner - član SAEM, koga je imenovala Skupština Crne Gore, čime u smislu navedene zakonske odredbe nije mogao biti izabran na mjesto generalnog direktora RTCG.

Po nalaženju prvostepenog suda, ocjena ispunjenosti uslova oglasa, cijeni se u vrijeme trajanja oglasa, jer bi se u suprotnom obesmislio prikupljanje oglasne dokumentacije i utvrđivanja činjeničnog stanja u vezi sa tom dokumentacijom.

Takođe, prvostepeni sud je cijenio i činjenicu da je imenovani kandidat u skladu sa odredbama Zakona o sprječavanju korupcije, nakon imenovanja, u roku podnio ostavku na javnu funkciju, ali je našao da se u konkretnom slučaju, u pogledu postojanja konflikta interesa ima primijeniti isključivo Zakon o nacionalnom javnom emiteru RTCG, kao poseban zakon koji na uži način određuje šta je to sukob interesa.

Najzad, prvostepeni sud je cijenio prigovor aktivne legitimacije i prigovor da tužilac nije ispunjavao uslove predmetnog konkursa i da s tim u vezi nema pravni interes za podnošenja predmetne tužbe, pa je našao da je Komisija za ocjenjivanje tuženog prijavu tužioca cijnila kao potpunu i blagovremenu, usljed čega je sa tužiocem obavljen intervju, nakon čega je uslijedila sporna odluka tuženog, te s tim u vezi zaključio da je u interesu tužioca da ospori odluku tuženog, a da je kao učesnik konkursa aktivno legitimisan da traži preispitvanje predmetne odluke.

Takođe, po ocjeni prvostepenog suda navodi tuženog da tužilac ne ispunjava uslove predmetnog konkursa, nijesu od uticaja, jer tužilac kao učesnik konkursa ima pravo da pobija odluku o izboru po raspisanom konkursu, bez obzira da li ispunjava uslove konkursa, s pojašnjenjem da u postupcima ove vrste sud nema punu jurisdikciju, jer ocjenjuje da li je procedura izbora sprovedena na osnovu zakona i u zavisnosti od toga donosi odluku, iz čega proizilazi da je uloga donosioca odluke o imenovanju da u slučaju poništenja te odluke otkloni ukazane nedostatke i donese novu odluku.

Po nalaženju ovog suda, a nasuprot navodima žalbe u dijelu odluke o glavnoj stvari, pravilno je odlučio prvostepeni sud kada je usvojio tužbeni zahtjev i poništio kao nezakonitu spornu odluku tuženog. Za svoju odluku prvostepeni sud je dao jasne i valjane razloge, koje u svemu prihvata ovaj sud i na koje upućuje žalioca.

Naime, neosnovano se žalbom insistira da tužilac nema pravni interes da pobija odluku tuženog o imenovanju generalnog direktora. Pored jasnih razloga koje u tom pravcu daje prvostepeni sud, ovaj sud ukazuje da je interes tužioca koji proizilazi iz poništaja odluke kojom je izabran drugi kandidat, očigledan i, kada se uprosti, odnosi se na eliminaciju konkurencije i obezbjeđenje veće šanse za svoj izbor. Pravna posljedica poništaja odluke o imenovanju je ponovni izbor između prijavljenih kandidata ili poništaj konkursa, u kom postupku tuženi ima priliku da ponovo razmatra preostale prijave i da odluči u skladu sa zakonom. Osim toga, postojanje pravnog interesa kao procesne pretpostavke za pokretanje parnice tužbom Zakon o parničnom postupku predviđa u čl. 188 st.2 izričito kod tužbe za utvrđenje, a u konkretnom slučaju se radi o preobražajnoj tužbi.



Dakle, suprotno žalbenim navodima, pravni interes tužioca je u kontekstu izloženog nedvosmislen i ne može se cijeniti kroz ispunjenje uslova za imenovanje na strani tužioca. U suprotnom, ocjena suda o ispunjenju uslova tužioca bi predstavljala prethodno pitanje od čijeg rješenja bi zavisila odluka o tužbenom zahtjevu, što bi za slučaj da sud utvrdi da tužilac ispunjava uslove za imenovanje stvorilo osnovu za ispitivanje zakonitosti odluke koja se poništava i u slučaju poništaja odluke prejudiciralo zaključak tuženog o ispunjenosti uslova tužioca u ponovnom postupku. S druge strane, za slučaj da sud utvrdi da tužilac ne ispunjava uslove konkursa, zahtjev tužioca bi po rezonu tuženog trebalo odbiti bez upuštanja u ocjenu zakonitosti odluke koja se tužbom pobija, što je po nalaženju ovog suda neprihvatljivo i suprotno interesu javnosti da na javnu funkciju bude izabran kandidat koji ispunjava zakonom predviđene uslove.

S tim u vezi, bez osnova su i navodi žalbe da je prvostepeni sud postupao različito u odnosu na kandidata Borisa Raonića, za koga je ispitivao ispunjava li uslove predmetnog konkursa, i kandidata Nikolu Markovića, ovdje tužioca, za koga je našao da nema punu jurisdikciju za takvo ispitivanje. Prvostepeni sud je u smislu prednje izraženog stava ovog suda postupio upravo kako je trebalo, jer se zakonitost odluke o imenovanju tužbom dovodi u pitanje u vezi sa ispunjenjem uslova na strani imenovanog kandidata, a ne na strani tužioca. Ispunjenost uslova na strani tužioca prethodno cijeni tuženi, a u slučaju spora u vezi te ocjene, sud provjerava njenu pravilnost i zakonitost. U konkretnom slučaju, kao što je već navedeno, predmet spora je zahtjev za poništaj odluke o imenovanju generalnog direktora tuženog, kao nezakonite u vezi sa pogrešnom ocjenom tuženog o ispunjenosti uslova konkursa na strani imenovanog kandidata.

Po ocjeni ovog suda, tuženi koji je u postupku po predmetnom konkursu prihvatio prijavu tužioca i dao legitimitet njegovoj kandidaturi pružanjem mogućnosti da tužilac na osnovu glasanja bude izabran za generalnog direktora, ne može u sporu tužioca za poništaj odluke o imenovanju drugog kandidata, zakonitost te odluke brani argumentacijom da tužilac ne ispunjava uslove konkursa, pri tom ne konkretizujući koje to uslove tužilac ne ispunjava, niti taj argument dovodi u vezu sa provedenim dokazima.

Takođe, suprotno žalbenim navodima u tom smjeru, ocjena blagovremenosti predmetne tužbe je pravilna, jer ne može se propust tuženog da u odluci navede rok za pokretanje postupka stavljati na teret tužioca. Osim toga, zakonom nije propisana obaveza kandidata za obavljanje javne funkcije da prije podnošenja tužbe spor pokušaju riješiti alternativno, pa ne stoje žalbeni navodi da tužilac usljed neispunjenja te obaveze gubi pravo na sudsku zaštitu.

Istinito se u žalbi navodi da je imenovani kandidat u skladu sa odredbama Zakona o sprječavanju korupcije podnio ostavku na javnu funkciju koju je obavljao kao član SAEM, međutim ta okolnost je bez uticaja na pravilnost primijene materijalnog prava od strane prvostepenog suda. Naime, u konkretnom slučaju nije bilo primjenljivo da imenovani kandidat nakon imenovanja u roku propisanom Zakonom o sprječavanju korupcije podnese ostavku na postojeću javnu funkciju. Konkretna situacija u smislu čl.29 st.1 tač.2 u vezi čl.50 st.5 Zakona o nacionalnom javnom emiteru RTCG, kao posebnog zakona, podrazumijeva da za generalnog direktora tuženog ne može biti imenovano lice koje je već imenovala Skupština na drugu javnu funkciju, jer u tom slučaju postoji sukob interesa koji predstavlja smetnju za imenovanje, koja se ne otklanja davanjem ostavke na način predviđen Zakonom o sprječavanju korupcije.

Ovaj sud je cijenio i ostale žalbene navode, pa je našao da nijesu od uticaja na naprijed izloženi pravni stav.

Kako razlozima žalbe nijesu dovedeni u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane odluke u odnosu na glavnu stvar, žalbu je u odnosu na taj dio valjalo odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostepenu presudu u dijelu odluke o glavnoj stvari.

Međutim, osnovano se žalbom ukazuje da je prvostepeni sud pogrešno obračunao troškove postupka kada je primjenom čl.149, 152 i 161 ZPP tužiocu na ime sastava tužbe dosudio iznos od 125,00€, uz uvećanje za PDV od 21%, jer je tužbu lično podnio tužilac. Naime, prvostepeni sud je na iznos pravilno utvrđenih troškova za zastupanje na tri održana ročišta (po 125,00€) i četiri odložena ročišta (po 62,50€), uz uvećanje od 21% na ime PDV, što sve zajedno iznosi 756,25€, dosudio i troškove sastava tužbe u iznosu od 125,00€, odnosno 151,25€ sa uračunatim PDV.

Trošak na ime nagrade za sastav tužbe ne pripada tužiocu u smislu Advokatske tarife AKCG, jer iz sadržine tužbe proizlazi da je tužbu podnio po tužilac, a ne njegov punomoćnik koji je advokat. Prema tome, troškovi koje je obračunao prvostepeni sud umanjeni su za iznos od 151,25€ na ime sastava tužbe sa PDV, pa je tužiocu za zastupanje na održanim (3) i odloženim ročištima (4) dosuđen iznos od 756,25€.

Cijeneci zahtjeve za naknadu troškova žalbenog postupka, ovaj sud je našao da tuženom koji je izgubio spor u smislu čl.152 st.1 ZPP ne pripadaju troškovi, a tužiocu ne pripadaju troškovi sastava odgovora na žalbu, jer nijesu bili nužni.

Na osnovu izloženog, primjenom čl.382 i čl.395 tač.3 ZPP, odlučeno je kao u izreci.

VIŠI SUD U PODGORICI  
dana 10.5.2023. godine

PREDSJEDNIK VIJEĆA-SUDIJA  
Ognjana Boljević, s.r.

Za tačnost opravka tvrdi i  
ovjerava najmlađi sudija

